

Sävsjö kommun

Rektorn vid Vallsjöskolan

Beslut för grundskola

efter tillsyn av Vallsjöskolan
i Sävsjö kommun

Tillsyn i Vallsjöskolan

Skolinspektionen genomför tillsyn i Sävsjö kommun under hösten 2012. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen.

Vallsjöskolan besöktes av Skolinspektionen den 4 december 2012.

Fakta om skolan

Vallsjöskolan är belägen centralt i Sävsjö. Verksamheten består av grundskola för årskurserna 1 – 6 och förskoleklass, tillsammans 202 elever. Skolans rektor är även rektor för Ljungaskolan som ligger i västra delen av centralorten Sävsjö. Skolorna samverkar bland annat kring kvalitetsarbete.

Skolan har för Skolinspektionen redovisat måluppfyllelsen i matematik och svenska för årskurs 3 åren 2009–2011 och i samtliga ämnen för årskurs 5 samma år. Skolan har även redovisat resultaten på de nationella ämnesproven i svenska och matematik för årskurs 3 år 2009–2011 samt för årskurs 5 i matematik, svenska och engelska åren 2007–2011.

I årskurs 3 är måluppfyllelsen 74–80 procent i svenska och 62–65 procent i matematik, vilket överensstämmer med resultaten på de nationella ämnesproven. I årskurs 5 varierar måluppfyllelsen mellan 85 och 100 procent i alla ämnen utom i matematik, svenska och engelska där måluppfyllelsen ligger mellan 69 och 91 procent. I dessa tre ämnen stämmer måluppfyllelsen överens med resultaten på de nationella ämnesproven. I årskurs 5 har resultaten ökat i de flesta ämnen under perioden 2009 till 2011 medan det är relativt oförändrat i årskurs 3.

Helhetsbedömning

På Vallsjöskolan bedrivs en verksamhet som i många avseenden är av god kvalitet och för årskurs 5 har resultaten ökat de senaste åren. Eleverna säger att de trivs och har bra lärare men att det kan vara stökigt både på lektioner och på raster. Elever upplever problem med språkbruket, främst mycket svordomar. Arbetet med normer och värden behöver bli mer systematiskt så att det omfattar konkreta åtgärder som kan kopplas till identifierade problem i verksamheten, till exempel språkbruket. I syfte att ytterligare utveckla verksamheten måste skolan se till att även kvalitetsarbetet blir mer systematiskt så att det också omfattar andra resultat än kunskapsresultaten i årskurs 3 och 6 och tydligare resulterar i åtgärder för förbättring. Det särskilda stödet behöver omfatta elever i behov av studiehundledning på modersmålet och elevernas inflytande över undervisningen behöver förstärkas och förtydligas.

Skolinspektionens ingripande

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Sävsjö kommun att vidta nedanstående åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast den 30 april 2013 redovisas för Skolinspektionen.

Grundläggande värden och inflytande

Bedömning

Sävsjö kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Grundläggande värden och inflytande.

- Eleverna ska ha ett reellt inflytande över arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll
- Utformningen av inflytandet ska anges i planeringen av verksamheten och skolan ska ha en tydlig progression för att ge eleverna ett ökat inflytande utifrån ålder och mognad.

Motivering

Av skollagen framgår att barn och elever ska ges inflytande över utbildningen. Informationen och formerna för barnens och elevernas inflytande ska anpassas efter deras ålder och mognad och utformningen av inflytandet ska anges i planeringen av verksamheten.

Av intervjuer med elever och lärare på skolan framgår att elevernas inflytande över undervisningen behöver utvecklas. Såväl de yngre som de äldre eleverna säger att lärarna har en planering som följs och att det är sällan eleverna får delta i planeringen. De äldre eleverna säger att de pratar om inflytande på utvecklingssamtalen men att det främst är i grupparbete och i samband med redovisningar som de får påverka och att det inte är så stor variation i undervisningen utan man arbetar oftast på samma av läraren bestämda sätt. Elevernas bild av inflytandet stämmer väl överens med lärarnas. Lärarna säger att de styr mycket i de lägre klasserna och att de inte har någon planering för elevernas inflytande. Lärarna säger också att det kan vara svårt med elevinflytande inom vissa områden men lättare i andra och att eleverna kan ha svårt att formulera sig och inte alltid är medvetna om vilka val de faktiskt gör. Såväl lärare som elever säger att inflytandet till stor del handlar om redovisningsformer.

Rektorn måste tillse att eleverna får ett reellt inflytande över undervisningens utformning och att inflytandet ökar med ålder och mognad. Utformningen av inflytandet ska anges i planeringen av verksamheten.

Författning

1 kap. 10 § andra stycket skollagen

4 kap. 9 och 14 §§ skollagen

Trygghet och studiero**Bedömning**

Sävsjö kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Trygghet och studiero.

- Vid skolan ska åtgärder genomföras för att förebygga och förhindra att elever utsätts för kränkande behandling.
- Det ska för varje skolenhet finnas en plan mot kränkande behandling som anger vilka åtgärder som ska vidtas och hur de ska följas upp

Motivering

Enligt skollagen ska det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivas ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever. Åtgärder ska genomföras för att förebygga och förhindra att elever utsätts för kränkande behandling. För varje särskild verksamhet ska det årligen upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder man avser påbörja eller genomföra under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

Av intervjuer med eleverna på Vallsjöskolan framgår att eleverna känner sig trygga men att det finns brister i studieron i form av stökiga raster och lektioner. Eleverna säger också att det handlar om ett fåtal elever. Det har också hänt att elever från andra närbelägna skolor skapat oro på Vallsjöskolan. Lärarna instämmer i att det har varit stökigt på skolan men att det är bättre nu.

Elever Skolinspektionen pratat med säger att språkbruket med mycket svordomar är ett problem på skolan men att man ständigt pratar om detta. Lärarna säger att man försöker stävja detta med hårda ord och verbala kränkningar och att man nästan varje dag pratar om hur detta ska förebyggas. Skolan har dock inte utarbetat konkreta åtgärder för att motverka dåligt språkbruk och heller inte tagit upp det i skolans plan mot kränkande behandling. Planen är dessutom gemensam för Vallsjöskolan och Ljungaskolan vilket gör det svårt att utläsa vilka åtgärder som gäller för respektive verksamhet. Eftersom planen är tämligen allmänt hållen och inte omfattar sådant som såväl lärare som elever upplever som ett problem blir den inte ett användbart verktyg i skolans målinriktade arbete för att motverka kränkande behandling. Av intervju med skolans

rektor och lärare framgår att personalen ständigt ingriper då något inträffat men att det saknas systematik så till vida att man inte kraftsamlar kring identifierade problemområden, dokumenterar detta i planen mot kränkande behandling och sedan utvärderar arbetet.

Rektorn och huvudmannen måste tillse att det bedrivs ett målinriktat arbete för att förhindra kränkande behandling av skolans elever och att detta arbete dokumenteras i en plan mot kränkande behandling som årligen upprättas för varje enskild verksamhet.

Författning

6 kap. 6 - 8 §§ skollagen

Särskilt stöd

Bedömning

Sävsjö kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Särskilt stöd.

- Skolan ska ge studiehandledning på modersmålet till elever som har behov av det

Motivering

Av skollagen framgår att en elev i grundskolan ska ges särskilt stöd i den omfattning och på det sätt som behövs för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. I skolförordningen anges att en elev ska få studiehandledning på modersmålet om eleven behöver det.

Av intervjuer med rektor och lärare på Vallsjöskolan framgår att det finns elever på skolan med annat modersmål än svenska som inte utan stöd kan följa undervisningen i andra ämnen än svenska som andraspråk. Man säger också att studiehandledning ges på bland annat arabiska, albanska och persiska men inte i alla ämnen och inte i den omfattning eleverna har behov av. I något språk handlar det om en timme i veckan. Eleverna skulle i hög grad vara hjälpta av att få studiehandledning på sitt modersmål i syfte att kunna följa undervisningen även i andra ämnen så att de kan hålla samma studietakt som sina klasskamrater. Skolan har goda rutiner kring elever i behov av särskilt stöd och behöver låta dessa rutiner även omfatta elever som på grund av sitt språk riskerar att inte nå målen.

Rektorn måste tillse att elever i behov av studiehandledning på sitt modersmål ges sådant stöd

Författning

3 kap. 10 § skollagen

Lgr 11 avsnitt 2.2 Kunskaper

5 kap. 4 § skolförordningen

Anmärkning

Skolinspektionen tilldelar med stöd av 26 kap. 11 § skollagen (2010:800) Sävsjö kommun en anmärkning.

Sävsjö kommun ska vidta åtgärder för att rätta till bristerna och redovisa de vidtagna åtgärderna till Skolinspektionen senast den 30 april 2013.

Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen

Bedömning

Skolinspektionen har uppmärksammat följande brister inom bedömningsområdet Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen.

- Rektorn måste ta ansvar för att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning, utvärdering och utveckling av verksamheten.

Motivering

Enligt skollagen ansvarar rektor för att skolenheten systematiskt och kontinuerligt planerar, följer upp och utvecklar utbildningen. Enligt läroplanen ansvarar rektorn för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen och kunskapskraven.

Vallsjöskolans kvalitetsarbete bedrivs i nära samarbete med Ljungaskolan som har samma rektor. Lärare och rektor använder sig av resultaten för att analysera och utveckla verksamheterna. Arbetet består i att samla in resultat, diskutera och jämföra, analysera och lyfta fram åtgärder för utveckling. För respektive skolenhet finns även en så kallad arbetsplan som innehåller lokala mål för verksamheten. Resultaten redovisas i matematik och svenska för årskurs 3 på båda skolorna och samtliga ämnen i årskurs 6 på Vallsjöskolan. Analysen av resultaten och åtgärderna för utveckling dokumenteras gemensamt för skolorna. Det dokumenterade utvecklingsarbetet omfattar främst åtgärder riktade mot Vallsjöskolan och i viss mån hur elevhälsan för de två enheterna behöver utvecklas. Kvalitetsarbetet kan bedrivas gemensamt för flera verksamheter men utvecklingsområdena behöver tydligare preciseras för den egna skolenheten. Ett bredare underlag, till exempel resultat i fler ämnen i årskurs 3 och resultat i fler årskurser, skulle dock ge bättre möjlighet att utveckla verksamheten mot en högre måluppfyllelse. Kvalitetsarbetet behöver även tydligare ange hur skolan avser följa upp och utvärdera detta arbete.

Rektorn måste ta ansvar för att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning, utvärdering och utveckling av respektive verksamhet men då kvalitetsarbetet sammantaget är välfungerande och rektor och lärare funnit goda arbetsformer bedömer Skolinspektionen bristen som mindre allvarlig och tilldelar därför Sävsjö kommun och Vallsjöskolan en anmärkning.

Författning

4 kap. 4 och 6 §§ skollagen

Läroplan för grundskolan 2011, avsnitt 2.8

I ärendets slutliga handläggning har deltagit utredare Viveka Berglund.

På Skolinspektionens vägnar

Ebba Svartz
Undervisningsråd

Nils Pihlsgård
Undervisningsråd/Föredragande

Bilaga:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla kommuner för att granska skolväsendet. Tillsyn genomförs samtidigt i de fristående skolor som finns i kommunen.

Vid tillsynen tar Skolinspektionen ställning till i vad mån verksamheten ger förutsättningar för barn, ungdomar och vuxenstuderande att nå de nationella målen och bedömer om huvudmännen uppfyller de krav som författningarna ställer på verksamheten. Tillsynen fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Förutom att Skolinspektionen bedömer måluppfyllelsen inriktas tillsynen mot tre huvudområden: **Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt.**

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. För offentliga huvudmän sammanställs iakttagelser och bedömningar, som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen, i ett beslut (kommunbeslut). Kommunens förskoleverksamhet och verksamheten vid fritidshemmen redovisas i var sitt sammanfattande beslut. Fritidshem vid fristående skolor inspekteras i anslutning till tillsynen av den fristående grundskolan. Skolinspektionen ger alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

Skolinspektionens granskning avser emellertid inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolväsendet utan i vilken utsträckning huvudmannen, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i besluten grundas på de dokument som huvudman och skolor lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten. Även annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts. Skolinspektionen använder olika tillsynsmetoder vilket innebär att besöken vid skolor och verksamheter kan variera avseende såväl omfattningen som av vilka grupper som intervjuas. Vid kommunala förskolor och fritidshem grundar sig inspektionen i huvudsak på intervjuer med personal, föräldrar och ledning.

För den offentliga verksamheten kompletteras alla beslut med en muntlig återrapportering av inspektörerna till företrädare för huvudmannen.

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att det finns brister har huvudman och rektor eller förskolechef ett ansvar för att åtgärder vidtas. Med

anledning av tillsynen ska huvudmannen till Skolinspektionen redovisa vilka åtgärder som har vidtagits i verksamheterna inom den tid och i den ordning som anges i beslutet.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).